

Säkerhetsaspekter och systemkonstruktion

En presentation av

Jan Jönson

jan.a.jonson@aerotechtelub.se

070 - 626 86 05

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

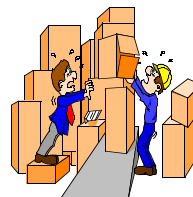
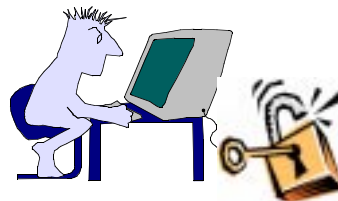
Disposition

- Bakgrund
- Hotbild
- Krav bild
- Säkerhetsfunktioner
- Sammanfattning
- Frågor

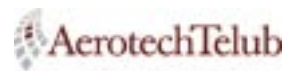
SESAM
00-10-18
Jan Jönson

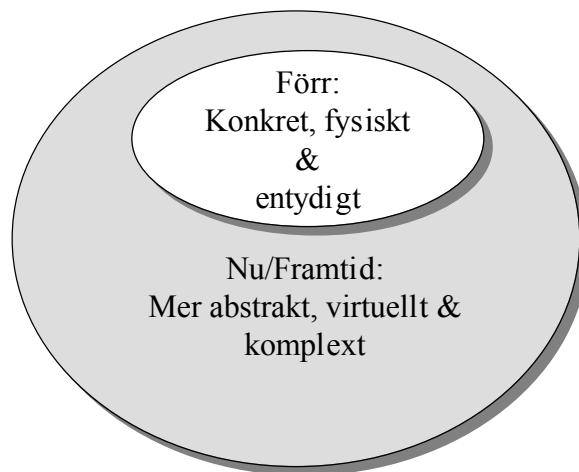
Presentation

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Paradigmskiftet

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

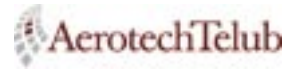

Det säkerhetsmässiga paradigmskiftet

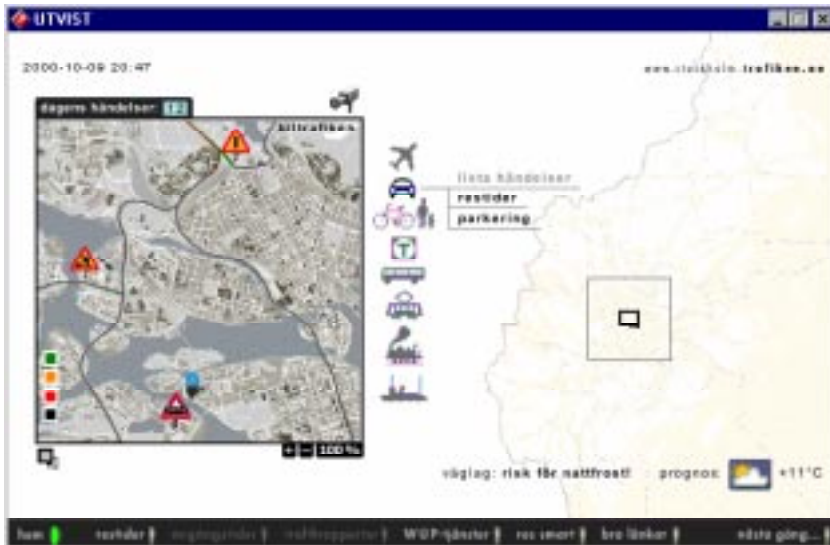
Förr:
Konkreta
fysiskt påtagliga & entydiga
hot, risker & åtgärder

Nu/Framtid:
Mer abstrakta, virtuella & komplexa
hot, risker & åtgärder

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

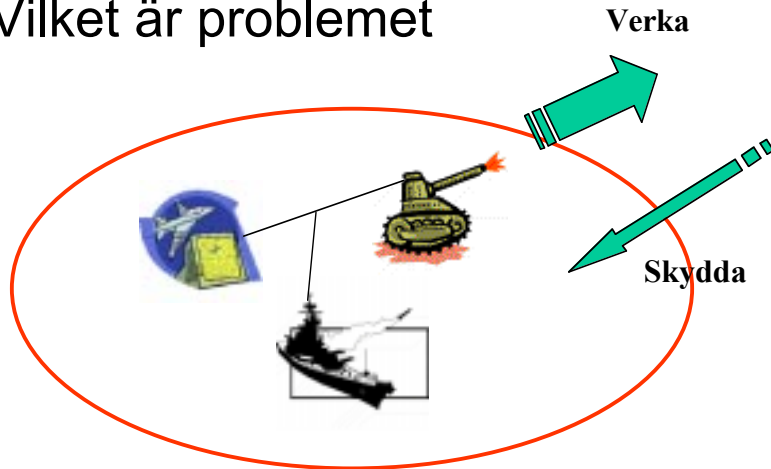
www.trafiken.nu

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Vilket är problemet

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

AerotechTelub

Hot då **Televäxel scanning** (letar modem, fax, toner samt vidarkopplingar)

- **Toneloc** (100-400 nr/tim)
- **THC Scan** (100 nr/tim)
- **PBX hacker** (100-300 nr/tim)
- **BlueBEEP** (100-300 nr/tim)

AIX version 4
(C) Copyright by IBM
and by others 1982,1994
login:

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

AerotechTelub

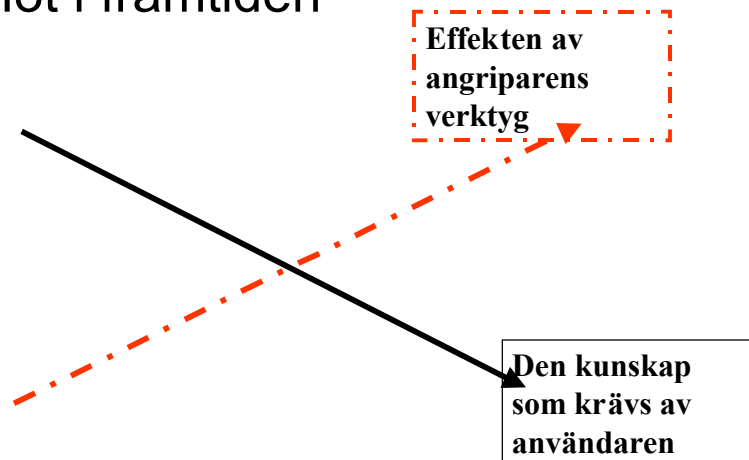
Hot då och nu

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

AerotechTelub

Hot i framtiden

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

AerotechTelub

Angriparen

Yttre angrepp

Inre angrepp

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Vem är angriparen

Aktivister
Cyberterrorister
Hacktivist

Främmande makt

Insidern

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

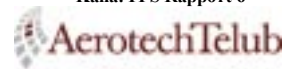

Begrepp

- *Sekretess/confidentiality*
  - avsikten att innehållet i ett informationsobjekt (eller ibland även dess existens) inte får göras tillgängligt eller avslöjas för obehöriga
- *Riktighet/Integritet/integrity*
  - oberörbarhet, helhet med förmåga att upprätthålla ett värde genom skydd mot oönskad förändring, påverkan eller insyn
- *Tillgänglighet/availability*
  - möjligheten att utnyttja resurser efter behov i förväntad utsträckning och inom önskad tid
- *Spårbarhet/accountability*
  - princip innebärande att verksamheten och tillhörande system skall innehålla funktioner som gör det möjligt att entydigt härleda utförda operationer till enskilda individer

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Källa: ITS Rapport 6

Begrepp

- Autentisering/authentication
  - 1) kontroll av uppgiven identitet, t ex vid inloggning, vid kommunikation mellan två system eller vid utväxling av meddelanden mellan användare
  - 2) kontroll av att ett meddelande är äkta, i bemärkelsen att det inte förändrats sedan det lämnade avsändaren (användare, dator, kommunikationsnod etc.)
  - Autentisering (1) är synonymt med verifiering av identitet.
  - Autentisering (2) benämnes ofta meddelandeaутentisering.
- Oavvislighet/nonrepudiation
  - princip som tillämpas vid överföring av meddelanden vari dessas avsändande och/eller mottagande ej i efterhand skall kunna förnekas

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Källa: ITS Rapport 6

FM krav/Autenticering

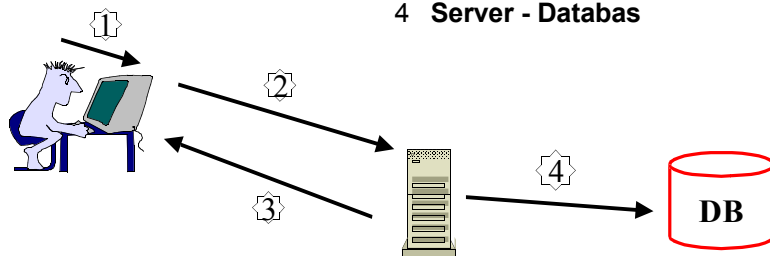
- Ett IT-system som innehåller hemliga uppgifter och som utnyttjas av flera personer skall, där så kan ske, vara försett med förstärkt inloggningskydd.
- Källa FFS 1999:10 7kap 6§

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

”Förstärkt” autenticering

- 1 Användare - Klient
- 2 Klient - server
- 3 Server - Klient
- 4 Server - Databas

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

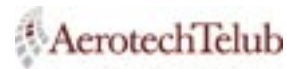

FM krav på spårbarhet

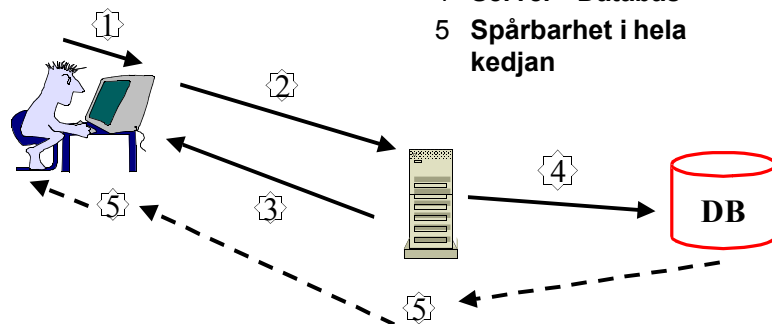
- Ett förbands databaser skall, där så kan ske, utformas så att det för varje datapost registreras datum för ändring, vem som har utfört ändringen och varifrån ändringen har gjorts. Uppgifterna skall sparas i en logg.
- Källa FIB 1999:5 9kap 3§

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Autenticering/Spårbarhet

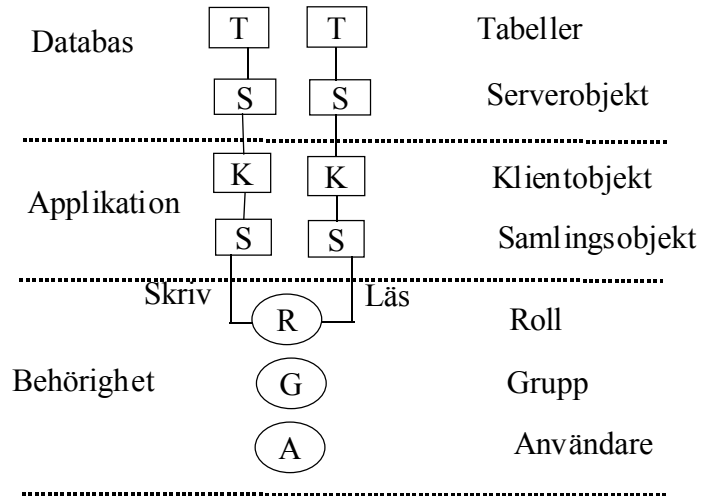
- 1 Användare - Klient
- 2 Klient - server
- 3 Server - Klient
- 4 Server - Databas
- 5 Spårbarhet i hela kedjan

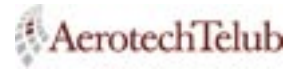
SESAM
00-10-18
Jan Jönson

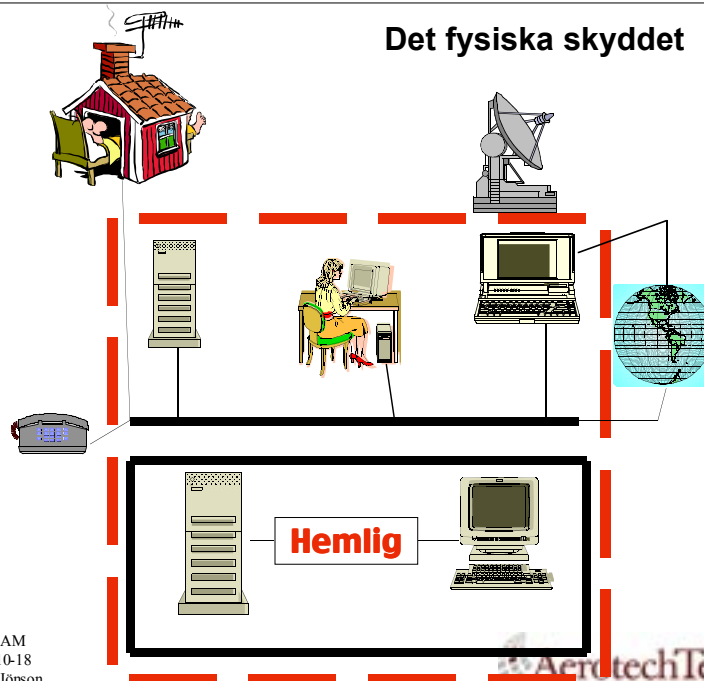
Krav på autentisering/spårbarhet

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Det fysiska skyddet

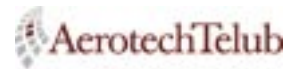
SESAM
00-10-18
Jan Jönson

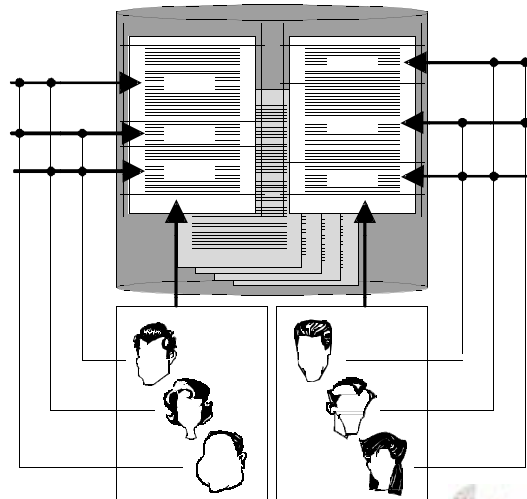
Manipulering/Förvanskning

- Det största hotet mot ett ledningssystem är nedsatt eller ingen tillgänglighet
- Förvanskad information kan alltid värderas och ifrågasättas
- Vid kravsättning bör tillgång till information och funktioner särbehandlas

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Säker dokumenthantering

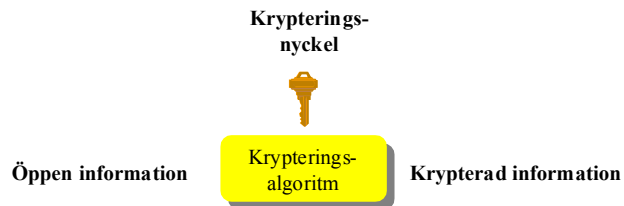

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

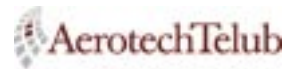

Manipulering/Förvanskning

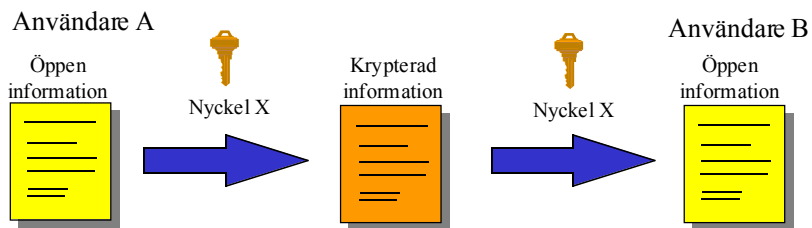
För att realisera säkerhetsfunktioner i IT-system krävs någon form av kryptering.

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Symmetrisk kryptering

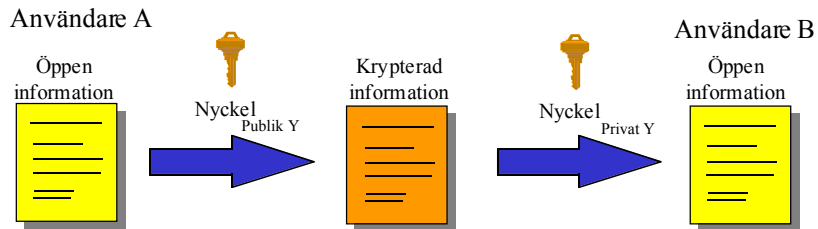

Samma nyckel används vid kryptering och dekryptering.

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Asymmetrisk kryptering

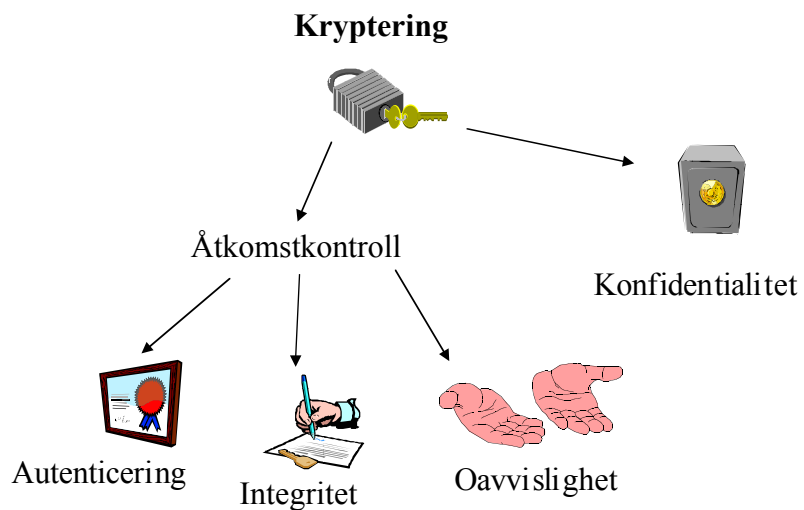

Olika nycklar används vid kryptering och dekryptering. Nycklarna utgör ett matchande nyckelpar

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Publik nyckelhantering

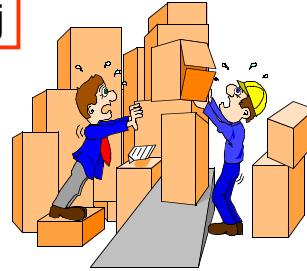
SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Hur kontrollera program

- Miljontals rader kod
- Säkra program finns ej

- Samla säkerhetsfunktioner i moduler
- Säkra gränssytorna
- Utnyttja kraftfulla säkerhetsfunktioner som t.e.x kryptering.
- Implementering viktig

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

 AerotechTelub

”Eastern eggs”

- Starta Word
- Öppna ett tomt dokument
- Skriv Blue
- Välj format/tecken
- Välj fetstil och blå färg
- Skriv ett blanksteg efter Blue
- Välj Hjälpmenyn/Om Microsoft Word
- Håll nere [Shift] och [Control] samtidigt och klicka på Windowslogotypen
- Spela med z och m

Källa: FOA tidningen nr 3

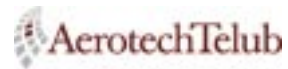
SESAM
00-10-18
Jan Jönson

 AerotechTelub

Lager på lager

- Säkra externa anslutning mot omvärlden
- Avgränsa och säkra särskilt känsliga delar
- Uppdatera/kontrollera kritiska program
- Övervaka systemet
- Kryptera kritiska funktioner
- Utbilda personalen

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Vad är nytt för försvarsindustrin

?

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Systemutvecklingsprocessen

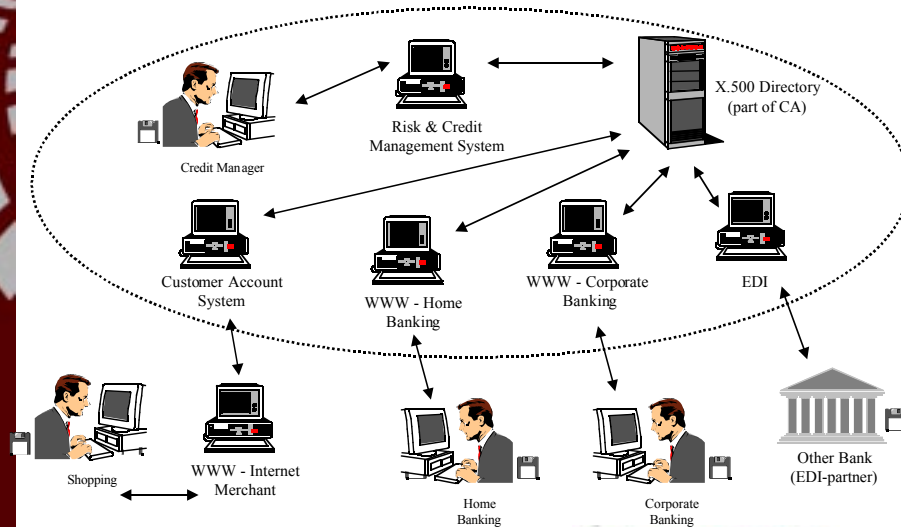
- Analys
- Design
- Implementation
- Test
- Drift- och underhåll

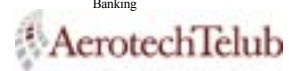
SESAM
00-10-18
Jan Jönson

Homogen säkerhet i en heterogen värld?

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

IT-säkerhet är en chimär

Säkerhet har aldrig kommit först
Vems grad av trygghet skall avgöra
Det finns ingen definitiv nivå
Går ej att fuska
För mycket säkerhet = användaren kringår

SESAM
00-10-18
Jan Jönson

 AerotechTelub